

Alleen toekomst met nieuw bloed

De verbeterd roodbonte veestapel van Groot Rasset is een van de allerbeste in Nederland. De zoogkoeien van Wilgo van de Mheen scoren minimaal 86 punten. ‘Selecteren’ noemt de fokker een van de succesfactoren. ‘We moeten de status van de verbeterd roodbonte behouden, maar hebben andere rassen nodig voor vooruitgang.’

TEKST ALICE BOOIJ

Bouwen, springpaarden en verbeterd roodbonten, daar draait het om bij de familie Van de Mheen in Hoevelaken. Op hun erf is het dan ook een en al bedrijvigheid, vooral met paarden. Twee van de drie kinderen maken carrière in de internationale springsport en zo’n 25 veulens worden er elk jaar geboren.

‘We leggen de lat hoog, we gaan voor het allerbeste’, luidt het motto van de familie. Geen wonder ook dat in een van de stallen op ‘Groot Rasset’ een van de allerbeste verbeterd roodbontveestapels in Nederland te vinden is. ‘We zijn op het punt gekomen dat we alleen koeien aanhouden die 86 punten of meer scoren’, vat Wilgo van de Mheen dit streven samen.

De ondernemer fokt al zo’n vijftien jaar met verbeterd roodbonten, net als zijn vader, bekend van de Leijenhorsfokkerij, en net als zijn opa. ‘Het één kan niet zonder het ander’, zegt hij over zijn verschillende ambities. ‘Van de koeien krijg ik energie, zij zijn mijn uitlaatklep

en houden mijn dagelijks drukke werk in het bouwbedrijf beheersbaar.'

Met blauw bloed

De Groot Rassertstieren vormen het belangrijkste uitgangspunt van de fokkerij van Van de Mheen. Bij CRV staan en stonden er verschillende op de stierenkaart. Denk aan Groot Rassert 539 (v.d. Lingenhof Jop x Leijenhof 99), Rassert 592 (Leijenhof 99 x Red Bill 3), en de laatste troef: Groot Rassert 646, een zoon van Menno 14, ooit gewaardeerd en nooit overtroffen met 93 punten, uit een Groot Rassertmoeder. De stier voert niet 100 procent verbeterd roodbontbloed, maar heeft ook nog 12,5 procent Belgisch witblauw op zijn papier staan. Een typische Van de Mheenstier. 'Maat, luxe, goed beenwerk, mooi baggerbont', somt Van de Mheen als zijn fokdoel op. En met een vleugje ander bloed. 'Naar mijn idee kunnen we niet zonder ander

BEDRIJFSPROFIEL

naam	Groot Rassert
eigenaar	Wilgo van de Mheen
plaats	Hoevelaken
aantal dieren	140 verbeterd roodbonten
kalvingen	40 per jaar
andere activiteiten	bouwbedrijf, springpaarden

bloed bij het verbeterd roodbont. We hebben bloedverversing nodig om vooruit te komen en om ook jonge fokkers aan een toekomst te helpen. Kijk maar eens naar al die verbeterd roodbontfokkers, dat zijn allemaal fokkers op leeftijd.'

Het stamboek zou wat hem betreft meer ruimte mogen geven aan 'bloemetjes buiten het perk'. 'Je moet de status van de verbeterd roodbonte behouden, het type, het ras enzovoort, maar geef ruimte aan ander bloed.' Hij vergelijkt de fokkerij van zijn verbeterd roodbonten met de fokkerij binnen het KWPN, het paardenstamboek. 'Je mag hengsten vanuit de hele wereld gebruiken, mits ze erkend zijn door het KWPN en de nakomelingen voldoen aan de standaard. Daarmee zorg je ervoor dat er ruimte komt in bloedvoering en dus ruimte om te verbeteren.' Het verbeterd roodbonte ras staat stil is zijn beleving. 'We verbeteren te weinig.'

Streng selectie

Zelf zoekt hij naar Belgische blauwe stieren met de roodfactor. 'Ik ben nog niet zover dat ik blauwe of witte stieren ga gebruiken om een generatie daarna weer een rode te fokken. Mijn selectie is heel streng en een blauw of zwart kalf wil ik niet', klinkt het resoluut. De kracht van de Groot Rassertfokkerij schuilt vooral in dit consequent vasthouden aan het fokdoel. 'Kalveren met een witte poot gaan eruit', zegt Van de Mheen resoluut. 'Wees streng voor jezelf, ik heb mezelf een doel gesteld en trek me niks van anderen aan. Dat is de enige weg.' Het betekent dat ook te kleine dieren moeten vertrekken, of dieren met een verkeerd karakter. 'Een slecht karakter is voor mij onbespreekbaar, dat geeft zo'n koe of stier ook weer door aan de kalveren.' Baggerbonte dieren moeten het zijn, met maat, luxe en goed beenwerk. En het liefst ook nog laatrijp. 'De vaarzen kalven bij ons voor de eerste keer af op driejarige leeftijd. We hebben geduld', aldus de vleesveefokker, die aangeeft dat het extra kalf niet opweegt tegen de verminderde hoogtemaat en groei bij jong kalven. 'Als je ze op tweejarige leeftijd laat kalven, lopen ze een achterstand op, omdat er ook een kalf moet groeien, dat haal je in de jaren erna echt niet meer in.'

Hoe hij die laatrijpheden aan zijn vleesvee herkent? 'Als kalf worden ze relatief licht geboren, misschien niet eens overdreven luxe, maar wel vitaal. Die kalveren staan ook sneller, drinken eerder en hebben minder gezondheidsproblemen', is zijn ervaring. 'Eigenlijk heb ik aan vroegrijpheid gewoon een hekel.'

De fokkerij op laatrijpheden zorgt er bovendien voor dat de koeien gemakkelijk zeven of acht jaar oud kunnen worden en dus wel vijf of zes keer kunnen kalven. 'Elk jaar houd ik rond de 22 vaarskalveren aan, maar dan moet ik eigenlijk ook 22 koeien opruimen. Dat wordt

steeds moeilijker', verzucht Van de Mheen. 'De veestapel is gegroeid naar 130 dieren, eigenlijk moet ik wat minderen. De ruimte in de stallen, het voer en ook de lol zijn er wel voor een veestapel van zo'n omvang, maar goede mensen vinden om de dieren te verzorgen wordt steeds lastiger.'

Jan van Deuveren, de ervaren koeienman op Groot Rasset, heeft wel hulp nodig bij de verzorging van de dieren op drie verschillende locaties en de veertig keizersnedes per jaar. Overigens zonder enige twijfel allemaal keizersnedes. 'Ik wil het risico van natuurlijk kalven niet', geeft de fokker aan. 'Wat als zo'n kalf halverwege blijft hangen? Een keizersnede is met een uur klaar en de koe en het kalf lijden er niets aan.' Dat er collega's zijn met natuurlijk kalvende verbeterd roodbonten, gelooft hij wel. 'Maar ik wacht nog wel even.'

Koe vast, kalf los

Na de kalving blijven koe en kalf een kleine week apart in een (paarden)box. 'Om er zeker van te zijn dat alles in orde is, dat het kalf goed drinkt en de koe goed vreet.' Daarna gaan de dieren naar een nabijgelegen locatie, waar de koeien met kalveren in groepen gehuisvest zijn. De koeien staan vast, de kalveren hebben achter de koe een eigen ligruimte met een eigen voerbak en over de roostervloer liggen rubbermatten. 'De koeien blijven door het vastzetten handzaam en mak', noemt hij als voordeel. 'Er lopen nooit meer dan een paar kalveren bij elkaar. En als het grasland het toelaat, gaan ze in het voorjaar zo snel mogelijk naar buiten.'

Alle dieren worden overigens verkocht naar een (vaste) afmester en verdwijnen daarna richting de slager. 'Nee,

ook stieren verkoop ik niet. Ik leen ze wel uit, als ik ze maar gezond en met vlees weer terugkrijg', aldus Van de Mheen, die zijn stieren ook op een andere locatie heeft staan, zonder vrouwelijke dieren. 'Dat is rustiger voor de stieren.' Het aantal stieren is momenteel wat aan de krappe kant, geeft hij aan. 'Ik werk veel met gesekst sperma, maar ik merk nu dat ik wat te weinig stieren heb en er gaan er ook nog een aantal weg.' Want aan de strenge selectie wordt niet getornd. 'Geduld heb ik wel. Een stier verandert in één seizoen wel drie keer. Maar als ze te smal in de voorhand blijven of te weinig vlees hebben, ga ik er niet mee fokken.'

In de stierenstallen staan nu dan ook een aantal stieren die niet de stalnaam Groot Rasset of Leijenhorst bezitten: een jonge Silvester x Patamon van Knedo en een Us Heit x Gerke van de Vollebeek. Stieren dus met een scheutje blauw bloed, passend in de strategie van een ruimere bloedvoering.

Blijvend uitdagend

Met een uniforme, fraai bespierde en mooi gekleurde roodbonte veestapel blijft natuurlijk de vraag over wat het volgende doel in de fokkerij van Groot Rasset is. 'Het blijft een uitdaging om een nog betere kwaliteit te fokken', klinkt het logisch. 'We laten alle koeien punten, de koeien die onder de 86 punten uitkomen, gaan weg en zo leg ik de lat telkens weer ietsje hoger. Ik begon met minimaal 83 punten, nu zit ik op 86 en verleg ik de grens naar 87 en daarna volgt 88 punten. De uitdaging is steeds de juiste stier bij elke koe te kiezen om het beste met het beste te combineren. Het houdt nooit op.' |

De koeien staan vast, de kalveren lopen los

